

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

stvem byl mnohde půl na půl, přesto zde lidé žili většinou v souladu. Před válkou však museli odejít ze Sudet Češi, po válce to bylo naopak. Přišli sem noví osadníci, mnozí zdaleka, zejména z Volyně, ze Slovenska, ale i třeba z Berounska. Ne všichni měli k získanému domovu potřebný vztah.

Co čeká návštěvníka v této krajině načervenalé půdy, kapliček i ukřižování u cest, ze kterých leckde zůstal leda sokl, a kdo ví, kde je konec světecké sochy? Jako by i na stavbách byl patrný pokles slávy zdejšího chmelářství. Před rozpadávajícím se kostelem Všem svatých ve Veclově, který původně pamatuje polovinu 14. století, zcela necitlivě stojí zemědělská váha a na stěně chrámu se mezi změtí drátů jak pěst na oko leskne tlampač. Pozvolna ale ožívají třeba cyklistické stezky. Pro turistu je tady kolo ideálním dopravním prostředkem.

Zadumaná krajina

Milovníci velkých a významných památek tady neuspějí. Na návsích sice spatříme pěkné statky, ovšem třeba výrazný hrad Kněževsku chybí. Zámky v Kolečovicích či v Olešné nejsou přístupné. Ten poslední se nedávno vrátil rodu původního předválečného majitele, dlouhé roky tady sídlila strojná a traktorová stanice.

V Olešné tak upoutá barokní kostel sv. Martina s hradbou a vstupní věží. Světecká socha u silnice pod stromem je předzvěstí drobné architektury, s níž se v této krajině setkáváme. Zejména dvoupatrová kaplička z roku 1725 mezi stromy u silnice do Svojetína, zmiňovaného už v roce 1250, působí malebně už zdaleka. Socha sv. Rocha v obci z roku 1714 zase připomíná jednu z posledních epidemií moru v Čechách.

Zůstal jen dým lokomotiv

„Lautr rovina,“ řekl by možná dobrý voják, kdyby tudy maširoval. Čtverce chmelnic střídají pole s kroutící se silničkou uprostřed. Houkající vagónky na trati z Rakovníka do Loun sledujete, dokud se neztratí v dáli. Ta slavnější trať, proslulá Kolečovka z Krupé do Kolečovic, je už dnes legendou.

V Kněževsi vzniká železniční muzeum.

Opravený kostel sv. Vavřince v Hořesedlech

Vznikla v roce 1883, aby dopravila na buštěhradskou dráhu a do Prahy chmel i uhlí. Před dvěma třemi lety skončil pravidelný, byť už tehdy omezený provoz. Dnešní dopravní obslužnost zajišťují autobusy. Kolejnice reza-vějí, dveře na nádraží jsou pevně uzamčené.

V červenci a v srpnu o sobotách opět jezdí pod dýmem páry vzpomínkové vlaky z Lužné u Rakovníka, kde je železniční muzeum, do Kolečovic. Na okraji Kněževsi pro změnu vzniká další železniční muzeum. Fanoušek tady zatím najde pár starých jídelních vozů a historický nákladák. Jsou však zatím dobře ukryté za bývalým vojenským prostorem.

Sláva zámožné dědiny

Kněževs je dědina zámožná – jak potvrzují dodnes náhrobky na hřbitově – výstavní, s úhledným kostelem, vystavěným na ostrově v rybníku. Vysokokmenné topoly strní kolem svatyně, tvrdí už zmiňovaný Fait a připomíná nejen zdejší kamenouhelné doly, ale i pěstování chmele.

Boží muka u silnice do Svojetína

Kněževs byla v roce 1897 vyhlášena městysem, podle legend vznikla už ve 12. století, záznamy jsou až o dvě stě let pozdější. Místo kdysi chránily hradby, po kterých dnes nena-lezneme ani stopu. Na jedné ze vstupních bran bývala vyobrazená žába.

Žilo se tady poměrně klidně, až přišel Mnichov a druhá světová válka. Za mostem na silnici do Kolečovic začínaly Sudety. Oboustranné stěhování ovlivnilo vývoj dalších desetiletí. Nakonec museli v 50. letech bohatí majitelé své statky, kde jejich rody žily odedávna, opustit. Po roce 1989 se prý vrátil jediný...

Památkáři chráněný barokní kostel sv. Jakuba Většího se od dob Emanuela Faita příliš nezměnil. Dodnes je zásluhou své polohy stejně malebný a neobvyklý. Ještě na počátku minulého století stával uprostřed hřbitova, který chránila zeď. Současný ostrůvek v rybníku má podobu výplně jakési podkovy, přerušené v jedné části „můstkem“. Pamětníci nevzpomínají, zda byl někdy ostrůvkem úplným. ➔